

PROJEKT BUDOWLANY WYMIANY STOLARKI OKIENNEJ I DRZWIOWEJ ZAMKU BISKUPIEGO W OTMUCHOWIE

Oświadczenie

**My niżej podpisani oświadczamy, że niniejszy projekt został sporządzony
zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej**

*(art. 20 ust. 4 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. Z 2000 r. Nr 106,
poz. 1126 z późniejszymi zmianami)*

Nazwa Obiektu: Zamek Biskupów Wrocławskich w Otmuchowie, ul. Zamkowa 4, 48-385 Otmuchów	
Inwestor: Urząd Miasta w Otmuchowie, ul. Zamkowa 6, 48-385 Otmuchów	
Numer działki: Gmina Otmuchów, AM 7, Obręb Otmuchów, nr działki 773	
Jednostka Projektowa: dr inż. arch. Andrzej Legendziewicz 53-145 Wrocław, ul. Sokola 27/4	
Zespół Projektowy:	
Projektant:	
dr inż. arch. Paweł Szkoda nr upr. 451/86/UW	
Opracowali:	
dr inż. arch. Andrzej Legendziewicz	
mgr inż. arch. Agnieszka Partyka	
Sprawdzający:	
mgr inż. arch. Krzysztof Nawarecki nr upr 118/90/UW	

Wrocław – Otmuchów, lipiec 2009 r.

SPIS ZAWARTOŚCI PROJEKTU:

Dane ogólne	1
Spis zawartości projektu	2
A – Architektura	
I CZĘŚĆ OPISOWA	
1. Opis techniczny	3
2. Zagadnienia wstępne i opis obiektu	4-5
3. Opis rozwiązań projektowych elewacji	6-8
4. Wytyczne dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia oraz organizacji robót budowlanych.	9
5. Uwagi końcowe	9
6. Załączniki	10-14
II CZĘŚĆ – RYSUNKI PROJEKTOWE	
1A. Sytuacja, skal 1;500	
2A. Elewacja zachodnia, skala 1:100	
3A. Elewacja południowa, skala 1:100	
4A. Elewacja wschodnia, skala 1:100	
5A. Elewacja północna, skala 1;100	
6A. Skrzydło północne, elewacja zachodnia, skala 1:100	
7A. Skrzydło północne, elewacja południowa, skala 1:100	
8A. Zestawienie stolarki skrzydła wschodniego, skala 1:50	
9A. Zestawienie stolarki skrzydła północnego, skala 1:50	
10A. Drzwi D1, skala 1:10	
11A. Drzwi D2. Skala 1:10	
12A. Drzwi D3. Skala 1:10	
13A. Drzwi D4. Skala 1:10	
14A. Wrota D5. Skala 1:10	
15A. Drzwi D6. Skala 1:10	
16A. Drzwi D7. Skala 1:10	
17A. Rysunek szczegółowy stolarki okiennej, skala 1:10	

1. Opis Techniczny

1.1 Temat:

Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej Zamku Biskupów Wrocławskich w Otmuchowie

1.2 Adres:

Zamek w Otmuchowie, ul. Zamkowa 4, 48-385 Otmuchów

1.3 Inwestor:

Urząd Miasta w Otmuchowie, ul. Zamkowa 6, 48-385 Otmuchów

1.4 Jednostka Projektowa:

dr inż. arch. Andrzej Legendziewicz, 53-145 Wrocław, ul. Sokola 27/4

1.5 Zespół projektowy:

dr inż. arch. Paweł Szkoda

dr inż. arch. Andrzej Legendziewicz

mgr inż. arch. Agnieszka Partyka

1.6 Sprawdzający:

mgr inż. arch. Krzysztof Nawarecki

1.7 Podstawa opracowania:

- A. Legendziewicz, *Studium stolarki okiennej i drzwiowej Zamku Biskupiego w Otmuchowie*, Wrocław 2009.
- *Zamek Otmuchowie -inwentaryzacja architektoniczna*, oprac. L. Stanis, maszynopis w archiwum WKZ w Opolu, PKZ, Wrocław 1982.
- program uzgodniony z inwestorem,
- inwentaryzacja dla celów projektowych

1.8 Rodzaj opracowania:

Projekt budowlany

1.9 Zakres opracowania:

Opracowanie obejmuje wymianę stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej w Zamku Biskupów Wrocławskich w Otmuchowie

Wizję lokalną oraz inwentaryzację fotograficzną przeprowadzono w marcu-czerwcu 2009 roku.

2. Zagadnienia wstępne i opis obiektu

Dawny zamek biskupów wrocławskich w Otmuchowie znajduje się na górujący od południa nad miastem wysokim wzgórzem. Zespół zamkowy składa się z kilku zróżnicowanych wysokościowo brył zlokalizowanych wokół dziedzińca o kształcie nieregularnego pięcioboku. Najwyższym elementem zespołu jest wieża w narożniku północno-wschodnim założenia, wzniesiona na planie prostokąta o zaoblonych narożnikach i zwieńczona uciętym krenelażem opartym na kamiennych wspornikach. Czterokondygnacyjne skrzydło wschodnie przylega do niej od strony południowej. Założono je na planie wydłużonego prostokąta i nakryto wysokim dachem krytym dachówką typu mnich-mniszka. Południowy jego fragment skrzydła ma oś odchyloną w kierunku zachodnim. Od strony północnej zabudowę ogranicza dwukondygnacyjne skrzydło o planie prostokąta nakryte niskim wielospadowym dachem. Południową i wschodnią granicę zabudowy wyznaczają relikty dawnego obwodu murów, w którym od strony południowej umieszczony jest ostrołuczny otwór wjazdowy ujęty w kamienne obramienie. Strefę wejścia do zamku poprzedza zewnętrzna piętrowa klatka schodowa z założonym na planie koła portykiem. Zachodnią granicę dziedzińca wyznacza niewielki park założony w połowie XIX w miejscu rozebranego skrzydła zamkowego. Centralnym punktem dziedzińca jest studnia zamkowa z obudową w formie altany.

W świetle dotychczasowej literatury za najstarszy element obecnej zabudowy uznaje się południowy fragment skrzydła wschodniego¹. Jego powstanie osadza się w pierwszej połowie XIII wieku(?). Rozwój średniowiecznej warowni zapewne na przełomie XIII i XIV wieku (?) w pierwszym etapie objął zapewne budowę obwodu murów oraz powiększenie skrzydła mieszkalnego w kierunku północnym. Zapewne już po wojnach husyckich biskupi wrocławscy zmodernizowali jego system obronny wznosząc wysoką wieżę na planie prostokąta o zaoblonych narożnikach (stołp ?) w północno-wschodnim narożniku założenia oraz wzmacniając zespół bramny poprzez budowę wieży w pasie międzymurza.

Zakres przekształceń okresu nowożytnego jest znany jedynie częściowo z uwagi na rozebranie skrzydła północnego i zachodniego w I połowie XIX wieku. Można przypuszczać, że inicjatorem renesansowej rozbudowy zamku był biskup Andrzej Jerin. Prawdopodobnie, w oparciu o zachowane przekazy ikonograficzne, za jego panowania wzniesiono skrzydło północne oparte w przyziemiu na sześciu arkadach. Także z tego okresu pochodzi wystrój wnętrza skrzydła wschodniego oraz jego dekoracja elewacji na który składały się obramienia okien wykonane w technice sgraffito o bogatych motywach geometrycznych, morficznych i licznych postaciach zwierząt (np. pelikan, czapla, koń). Ponadto górna kondygnacja skrzydła wschodniego otrzymała otwory strzelnicze o wykroju prostokątnym i kluczowym. Dość rozległy zasięg prac prowadzonych budowlanych mógł objąć także elewacje zewnętrzne zamku, na co wskazuje lokalizacja herbu biskupiego na jednej z elewacji wieży (stołpu?).

¹za: *Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, woj. Opolskie, pow. grodkowski*, t. 7, z. 3 pod red. T. Chrzanowskiego i M. Korneckiego, Warszawa 1964, s. 70; B. Steinborn, *Otmuchów. Paczków. Śląsk w zabytkach sztuki*, Wrocław 1982, s. 29-57

Zachowane fragmenty zabudowy o formach barokowych wskazują na co najmniej dwukrotne przekształcenia w okresie od połowy XVII do połowy XVIII wieku. Pierwszy etap prac przeprowadzono zapewne w związku ze zniszczeniami rezydencji w okresie wojny trzydziestoletniej. Objął on wnętrza gdzie wprowadzono opaski wokół renesansowych portali oraz udekorowano wnętrza jednej z sal wprowadzając fryz pod stropem.

Zapewne w końcu XVII wieku za rządów biskupa Franciszka Ludwika von Neuburg wprowadzono w przestrzeń dziedzińca przy zachodniej elewacji skrzydła wschodniego zewnętrzną klatkę schodową. Jej forma złożona z kolistego portyku i prostokątnego korytarza ze schodami a także detal architektoniczny obejmujący eliptyczne okna wskazują na powstanie ich wraz z dekoracją elewacji zamkowych. Wprowadzono na nich iluzyjny wystrój obejmujący opaski okienne z oknami i przerwany naczółkami (elewacja południowa i wschodnia) a także podwyższono okna w dwóch salach drugiego piętra.

Zabudowa zamkowa ucierpiała zapewne podczas ostrzału w okresie wojen śląskich. Największe zniszczenia prawdopodobnie dotknęły skrzydła północne i zachodnie wraz z kaplicą. Należy przypuszczać, że nie zostały one wyremontowane i rozebrano je w 1828 roku. Natomiast pomieszczenie w skrzydle wschodnim zostały zaadaptowane na pokoje administracji biskupiej. Po sekularyzacji dóbr kościelnych w 1810 roku przejęło państwo pruskie a w 1820 roku otrzymał je Wilhelm von Humboldt. Za jego czasów rozebrano jak już wspomniano skrzydła północne i zachodnie oraz przebudowano pokoje administracyjne na mieszkanie. W miejscu rozebranej zabudowy zamkowej około połowy XIX wieku została założony przez Aleksandra von Humboldt ogród z rzadkimi okazami drzew. W tym czasie nowa obudowę w formie altany ogrodowej otrzymała studnia na dziedzińcu.

Budowę nowego jednokondygnacyjnego skrzydła północnego na istniejących piwnicach rozpoczęto w drugiej połowie XIX wieku nadając mu skromne formy neogotyckie. W 1928 roku Bernhard von Humboldt sprzedał zabudowania zamkowe miasto. Zapewne z uwagi na stan obiektu oraz budowę zapory i zbiornika na Nysie zamek poddano remontowi w wyniku którego skrzydło północne podwyższono o jedną kondygnację.

Ogólny stan techniczny stolarki jest dostateczny. Ze względu na ich wymianę w różnych okresach przyjęte rozwiązania kłócą się w formami i standardami przyjętymi przy pracach konserwatorskich. Ponadto obrazują próby rozwiązania problemu stolarki okiennej w budynek zamkowych wyniku tych prac powstał kakofonia form i rozwiązań stolarki okiennej nieprzystająca do architektury zamku.

3. Opis rozwiązań projektowych

3.1. Zakres prac

Projekt nie wprowadza zmian w ukształtowaniu elewacji zamkowych. Objęte opracowaniem prace ograniczone są do wymiany stolarki okiennej i drzwiowej zamku. Zaproponowane rozwiązania przywracają formę i kolorystykę stolarki charakterystyczny dla około połowy XVIII wieku. Objęte opracowaniem prace ograniczone są do wariantowego rozwiązania problemu stanu zachowania stolarki okiennej:

- wariant I – wymiana stolarki w skrzydle północnym i wschodnim;
- wariant II - konserwacja istniejącej stolarki w skrzydle północnym i wymian we wschodnim;

oraz wymiany stolarki drzwiowej.

3.2 Wymiana stolarki okiennej (skrzydło wschodnie i północne, lub tylko wschodnie)

3.2.1. Prace przygotowawcze

Z uwagi na zabytkowy charakter obiektu oraz zaproponowane formy odtwarzanej stolarki **konieczne jest bardzo staranne odwzorowanie wszystkich profili**. Usuwanie istniejącej stolarki należy przeprowadzić bardzo delikatnie, tak aby nie uszkodzić istniejących kamiennych obramień.

3.3.2. Wykonanie i montaż nowej stolarki

Nową stolarkę należy wykonać wg rysunków zestawczych oraz wg rysunku detalu. Nowa stolarkę należy wykonać jako zespoloną jako **tylko otwieralną i ewentualnie uchylną**, wg rysunku zestawieniowego. **Listwę w szybie zespolonej należy wykonać w kolorze stolarki**. Na stałych słupkach i śleminiach należy osadzić zaprojektowane detale (półwałek i piramidę w miejscu przecięcia słupka i śleminia). **Prace przy stolarce okiennej należy przeprowadzić pod nadzorem autorskim**. Wszystkie wymiary należy bezwzględnie zweryfikować w naturze przed wykonaniem okien. **Stolarkę należy osadzać do wewnętrznego lica węgarów, tak aby rama nie wystawała poza jej obrys**. Okna w skrzydle wschodnim należy pomalować w oliwkowo-zielonym, matowym kolorze (nie kryjącym) farbą na bazie oleju lnianego np. *Rosedagrün wg tabeli STO Top Holzlasur lub o analogicznych właściwościach*, natomiast w skrzydle północnym w kolorze białym np. *Opal-weiss wg tabeli STO Top Holzlasur lub o analogicznych właściwościach*. Od wnętrza należy zamocować klameczkę oraz okucia w narożach o prostych formach barokowych. **Wszystkie okna skrzydła wschodniego należy wykonać wg rysunku zestawczego oraz rysunku szczegółowego stolarki okiennej (rys. 17), natomiast skrzydła północnego wg rysunku zestawieniowego. Prace przy stolarce okiennej należy przeprowadzić pod nadzorem autorskim.**

3.3.3. Wykonanie i montaż nowych okiennic (klap)

W otworach strzelniczych na elewacji południowej i wschodniej należy osadzić okiennice (klapy) otwierane do wnętrza. Należy je wykonać w konstrukcji deskowo-spągowej z spągami wpuszczanym licowanym z 3 desek łączonych na szerokości około 18 cm i grubości 4 cm (klapa

26/52) oraz 4 desek 20-21 cm i grubości 4 cm (klapa 27/84). Do konstrukcji należy zastosować tarcicę dębową. Awers należy pomalować w kopertę w kolorze czerwono-białym (większa okiennica) lub w kolorze stolarki *Rosedagrün wg tabeli STO Top Holzlasur lub o analogicznych właściwościach*. Od wnętrza należy wykonać zawiasy o prostych stylizowanych barokowych formach, opracowanych kowalsko i mocowanych na gwoździe o kowalsko opracowanych główkach. **Prace wykonać pod nadzorem autorskim**. Wszystkie elementy żelazne należy zabezpieczyć antykorozyjnie przez malowanie dwuskładnikową farbą. Jako warstwę nawierzchniową należy przyjąć matową farbę grafitową.

3.3. Konserwacja stolarki (skrzydło północne)

3.3.1. Prace przygotowawcze (stolarka)

Z istniejącej stolarki należy usunąć chemicznie (poprzez jednokrotne smarowanie ługiem a następnie delikatne opalenie warstwy farby olejnej. Z uwagi na stan zachowania należy delikatnie zdemontować detale architektoniczne (słupki, ślēmiona). Zachowane elementy okuć (zawiasy, rygle) należy bezwzględnie zachować i delikatnie oczyścić z warstw farby olejnej.

3.3.2 Wymiana i uzupełnienia elementów drewnianych

Elementy zniszczone biologicznie lub mechanicznie (głównie kapinosy oraz dolne fragmenty ram) należy wymienić na identyczne z analogicznego gatunku drewna (wymiana 100% kapinosów i dolnych elementów ram – 50% i dolnych elementów ramiaków 30%). Ubytki w powierzchni ram, ramiaków powinny zostać uzupełnione kitami na bazie żywic epoksydowych z wiórami drewnianymi (uzupełnienia 25% powierzchni elementów) lub flekami drewnianymi o zgodnym usłojeniu (10%). Detal architektoniczny stolarki należy po oczyszczeniu uzupełnić. W przypadku szprosów możliwa jest ich wymiana na identyczne z analogicznego gatunku drewna (wymiana 40% elementów). Ponadto należy wymienić szklenie uszkodzone lub pęknięte (ok. 40 %).

3.3.3 Wymiana i uzupełnienia elementów metalowych

Zachowane okucia okien należy zdemontować. W przypadku poważnych ubytków należy je wymienić (wymiana do 10% elementów). Nowe należy wykonać na wzór starych z analogicznych materiałów.

3.3.4 Malowanie stolarki

Po wykonaniu prac konserwatorskich stolarkę należy zabezpieczyć przed zniszczeniem biologicznym poprzez smarowanie odpowiednimi preparatami a następnie zagruntować. Malowanie należy wykonać dwukrotnie matową farbą na bazie oleju lnianego w kolorze białym np. *Opal weiß wg tabeli STO Top Holzlasur lub o analogicznych właściwościach*.

3.4. Wymiana stolarki drzwiowej

3.4.1 Drzwi na elewacji skrzydła wschodniego (elewacja południowa i zachodnia D1-D2, D6)

Istniejące drzwi wejściowe do piwnic i na parter zamku należy wymienić na nowe o konstrukcji deskowo-spągowej z spągami wpuszczanym licowanym (6 desek szerokości około 18-19 cm i

grubości 6 cm). Do konstrukcji należy zastosować tarcicę dębową. Awers należy pokryć blachą żelazną o młotkowanej fakturze z kratownicą prostokątną z bednarki szerokości 5 cm mocowaną do skrzydła gwoździami o kowalsko opracowanych główkach. Z uwagi na konieczność otwierania drzwi na zewnątrz, istniejące pasy zawiasów należy osadzić na awersie pod dekoracją we wrębach o wymiarach 110 mm /1180 mm /12 mm. Klamkę oraz szyld należy wykonać o prostych formach barokowych jako opracowane indywidualnie kowalsko **pod nadzorem autorskim**. Elementy żelazne należy zabezpieczyć antykorozyjnie przez malowanie dwuskładnikową farbą. Jako warstwę nawierzchniową należy przyjąć matową farbę grafitową. Tył drzwi należy zabezpieczyć np. *preparatem Altaxin* lub o analogicznych właściwościach w kolorze Palisander.

3.4.2 Drzwi klatki schodowej (D7)

W miejscu istniejących drzwi zaprojektowano wprowadzenie nowych o formach barokowych z końca XVII wieku o konstrukcji deskowo-spągowej z spągim wpuszczanym licowanym (4 deski szerokości około 20-21 cm i grubości 6 cm). Awers należy pokryć dekoracją w formie pseudopłyciny ujętej w profilowaną listwę drewnianą. Do konstrukcji należy zastosować tarcicę dębową. Z uwagi na konieczność otwierania drzwi należy wykorzystać istniejące zawiasy tzw. polskie. Klamkę oraz szyld należy wykonać o prostych formach barokowych jako opracowane indywidualnie kowalsko **pod nadzorem autorskim**. Elementy żelazne należy zabezpieczyć antykorozyjnie przez malowanie dwuskładnikową farbą. Jako warstwę nawierzchniową należy przyjąć matową farbę grafitową. Konstrukcję drewnianą oraz dekorację należy pomalować w kolorze oliwkowo-zielonym farba na bazie oleju lnianego np. *Rosedagrün wg tabeli Sto Top Holz Lasur* lub analogiczną

3.4.3 Drzwi w przyziemiu skrzydła wschodniego i dawnej wieży bramnej (D3, D4)

W miejscu istniejącej bezstylowej kraty należy wprowadzić nowe o konstrukcji deskowo-spągowej z spągim wpuszczanym licowanym (6 desek szerokości około 18-19 cm i grubości 6 cm). Do konstrukcji należy zastosować tarcicę dębową. Awers i rewers należy pokryć blachą żelazną o młotkowanej fakturze z kratownicą prostokątną z bednarki szerokości 5 cm mocowaną do skrzydła gwoździami o kowalsko opracowanych główkach. Z uwagi na konieczność otwierania drzwi na zewnątrz, istniejące pasy zawiasów należy osadzić na awersie pod dekoracją we wrębach o wymiarach 110 mm /1180 mm /12 mm. Klamkę oraz szyld należy wykonać o prostych formach barokowych jako opracowane indywidualnie kowalsko **pod nadzorem autorskim**. Elementy żelazne należy zabezpieczyć antykorozyjnie przez malowanie dwuskładnikową farbą. Jako warstwę nawierzchniową należy przyjąć matową farbę grafitową. Wewnętrzna konstrukcję drewnianą należy zabezpieczyć np. *preparatem Altaxin* lub o analogicznych właściwościach.

3.4.4 Wrota w przyziemiu dawnej wieży bramnej (D5)

Zamiast bezstylowej kraty należy wprowadzić nowe o konstrukcji deskowej zdwojonej (szalowanej) z listwami z zastrzałami mocowanymi do rewersu skrzydła. Konstrukcję złożoną z dwóch (pionowej i poziomej) warstw desek o szerokości 20 cm i grubości 5 cm każda z warstw. Awers należy ozdobić kratownicą prostokątną (o wymiarze pola około 19/19 cm) wykonaną z listew drewnianych

o profilu wg rysunku szczegółowego. Do konstrukcji skrzydeł należy zastosować tarcicę dębową. Na rewersie należy zamocować za pomocą śrub o kowalsko opracowanych główkach listwy 16/8 cm z zastrzałami o analogicznych wymiarach. Do zamykania należy wprowadzić obrotową zaporę z belki 12/12 cm mocowaną za pomocą śruby do konstrukcji drzwi. Na obu skrzydłach należy osadzić siodelka z blachy stalowej i młotkowanej fakturze wykonanych z płaskowników o wymiarach 20/45/5. Skrzydła należy zawiesić za pomocą kutych zawiasów o stylizowanych prostych formach gotyckich na istniejących hakach. Podczas prac należy odsłonić oścież otworu w celu ustalenia lokalizacji otworów rygli i zapór. Elementy żelazne należy zabezpieczyć antykorozyjnie przez malowanie dwuskładnikową farbą. Jako warstwę nawierzchniową należy przyjąć matową farbę grafitową. Wewnętrzna konstrukcję drewnianą należy zabezpieczyć np. *preparatem Altaxin* w kolorze palisander lub o analogicznych właściwościach. Możliwe jest wymalowanie farbą na bazie oleju lnianego z polach kratownicy szachownicy biało-czerwonej (barwy heraldyczne biskupów wrocławskich). **Prace przy wrotach należy wykonać bezwzględnie pod nadzorem autorskim.**

3.5. Świadectwo energetyczne

Na podstawie Ustawy Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994 roku z późniejszymi zmianami (Dziennik Ustaw z 2008 r nr 206 poz. 1287, Dziennik Ustaw z 2008 r. nr 145 poz. 914, Dziennik Ustawy z 2006 r. nr 156 poz. 1118) w oparciu o art. 5 ust 7 punkt 1 dla obiektu nie stosuje się wymogu świadectwa energetycznego.

3.6. Analiza racjonalnego wykorzystania odnawialnych źródeł energii

Na podstawie Ustawy Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994 roku z późniejszymi zmianami (Dziennik Ustaw z 2008 r nr 206 poz. 1287, Dziennik Ustaw z 2008 r. nr 145 poz. 914, Dziennik Ustawy z 2006 r. nr 156 poz. 1118) i Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 6 listopada 2008 (Dziennik Ustaw z dnia 13 listopada 2008 r.) obiekt nie podlega wymogowi opracowania analizy racjonalnego wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

4. Wytyczne dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia oraz organizacji robót budowlanych.

Budowa w trakcie prowadzonych robót remontowych i po ich zakończeniu nie może powodować żadnych zagrożeń dla środowiska oraz higieny i zdrowia użytkowników i ich otoczenia. Roboty należy wykonywać zgodnie z warunkami technicznymi wykonywania i odbioru robót budowlanych z zachowaniem ostrożności i przestrzeganiem przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy.

Roboty powinny być prowadzone pod nadzorem osoby uprawnionej posiadającej uprawnienia budowlane i aktualne szkolenia z zakresu przepisów BHP związanych z

wykonywanymi robotami budowlanymi. Teren budowy należy ogrodzić i oznakować tablicami ostrzegawczymi.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 27 sierpnia 2002 roku (Dz. U. 151/2002 poz. 1256, § 4, p. 1b.), **przed rozpoczęciem robót kierownik budowy powinien opracować plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.**

Konieczność opracowania planu wynika z powodu występowania ryzyka upadku z wysokości powyżej 5,00 metra oraz pracochłonności robót powyżej 500 osobodni. Do przeprowadzenia prac na wysokości konieczne jest wykonanie rusztowań.

5. Uwagi końcowe

- 1). Wszystkie omówione powyżej prace należy wykonać w porozumieniu z Opolskim Wojewódzkim Oddziałem Służby Ochrony Zabytków w Opolu oraz pod nadzorem autorskim.**
- 2). W przypadku pojawienia się nieścisłości należy skontaktować się z autorem w celu wyjaśnienia problemu.**

Opracował:

dr inż. arch. A. Legendziewicz

6. Załączniki

- Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia
- Zaświadczenie z DOIA nr DS-0700
- Decyzja o stwierdzeniu przygotowania zawodowego do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie nr 451/86UW
- Zaświadczenie z DOIA nr DS-0519

Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Zamek Biskupów Wrocławskich w Otmuchowie

Adres:

Zamek w Otmuchowie, ul. Zamkowa 4, 48-385 Otmuchów

Inwestor:

Miasto Otmuchów ul. Zamkowa 6, 48-385 Otmuchów

Projektant:

dr inż. arch. Paweł Szkoda

Jednostka Projektowa:

**dr inż arch. Andrzej Legendziewicz,
53-145 Wrocław, ul. Sokola 27/4**

Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 roku (Dz. U. Z dnia 10 lipca 2003 r.), w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, **przed rozpoczęciem robót kierownik budowy powinien opracować plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (bioz)**. Konieczność opracowania planu wynika z art. 21a ust. 1, 1a. P. 1a, 1, 2, ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – *Prawo budowlane* (Dz. U. Z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, z późniejszymi zmianami) z powodu występowania ryzyka upadku z wysokości powyżej 5,0 m oraz pracochłonnością robót powyżej 500 osobodni.

1. W zakresie robót całego zamierzenia projektuje się wykonanie remontu konserwatorskiego elewacji, obejmującego:

- wykonanie i wymianę stolarki okiennej;
- wykonanie i wymianę stolarki drzwiowej;

Kolejność prac w zależności od posiadanych środków Inwestora.

2. W zakresie opracowania znajduje się 1 obiekt tj. zamek Biskupów Wrocławskich.

3. Elementy zagospodarowania działki i terenu nie stwarzają zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia

4. Do zagrożeń mogących wystąpić podczas realizacji robót należą:

- praca na rusztowaniu na wysokości powyżej 5m przy robotach elewacyjnych;
- zagrożenie spowodowane użyciem środków chemicznych przy konserwacji lica.

Wykonanie w/w prac powodować będzie zagrożenie przez cały okres ich wykonywania.

5. Personel budowy należy przeszkolić na okoliczność pracy na wysokości o sposobach zabezpieczenia indywidualnego i otoczenia, wygrodenie stref zagrożenia. Przy pracach ze środkami chemicznymi należy zwrócić uwagę na konieczność stosowania odzieży ochronnej, okularów, masek, kasków i rękawic. Podczas wykonywania prac zabronione jest spożywanie posiłków i palenie tytoniu. Po zakończeniu prac każdorazowo należy umyć się w ciepłej wodzie mydłem.

6. W pracy na wysokości stosować sprawne rusztowania wykonane zgodnie z obowiązującymi przepisami. Wygrodzić teren i miejsca w rejonie prac na wysokości. Zabezpieczyć zadaszeniem wejścia na dziedziniec i do budynku od strony dziedzińca. Droga ewakuacyjna z rusztowań musi być zapewniona sprawnymi drabinami.